

2

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

College van Burgemeester en Wethouders

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Datum 21 december 2018
Betreft Interbestuurlijk toezicht in het kader van de Wmo 2015:
toegankelijkheid van de maatschappelijke opvang

Geacht college,

Bij brief van 17 december jl. heb ik aan de Tweede Kamer het mystery guest-onderzoek naar de landelijke toegankelijkheid van de maatschappelijke opvang (MO) doen toekomen¹. Elke gemeente werd bezocht door 5 mystery guests. De resultaten zijn teleurstellend; slechts 57% van de mystery guests werd toegelaten tot de opvang, de overige 43% niet. Meer dan de helft werd afgewezen met als reden gebrek aan regiobinding; een reden die haaks staat op de Wmo 2015. In het rapport zijn de bevindingen per gemeente vermeld. Ik richt deze brief aan u, omdat in uw gemeente meerdere mystery guests geen opvang kregen.

Landelijke toegankelijkheid maatschappelijke opvang

De "landelijke toegankelijkheid" van de maatschappelijke opvang en van beschermd wonen is vastgelegd in artikel 1.2.1 van de Wmo 2015. Om de landelijke toegankelijkheid van de maatschappelijke opvang ook in de praktijk te waarborgen is in 2014 een convenant (ondertekend door alle centrumgemeenten) en een landelijke handreiking opgesteld. Deze handreiking bevat model-beleidsregels voor (centrum)gemeenten om te bepalen in welke gemeente een dak- en thuisloze het beste maatschappelijke opvang kan krijgen. In de kern komt het op het volgende neer. Zoals bepaald in de Wmo 2015 kan een persoon die opvang nodig heeft aankloppen bij elke gemeente. Een cliënt mag de toegang tot opvang niet worden geweigerd op grond van gebrek aan binding met de gemeente of regio van aanmelding. De aanmeldgemeente dient eerste opvang te verzorgen, waarna een onderzoek wordt verricht naar de vraag in welke gemeente "een opvangtraject de meeste kans van slagen heeft". Indien dat een andere gemeente is dan de aanmeldgemeente vindt overleg plaats tussen beide gemeenten over een warme overdracht naar de opvangplek van de andere gemeente.

¹ Link naar voortgangsrapportage en rapport:
<https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-volksgezondheid-welzijn-en-sport/documenten/kamerstukken/2018/12/18/voortgangsrapportage-beschermd-wonen-en-maatschappelijke-opvang>; <https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-volksgezondheid-welzijn-en-sport/documenten/rapporten/2018/12/18/praktijktest-landelijke-toegankelijkheid-maatschappelijke-opvang-2018>

Directie Maatschappelijke Ondersteuning

Bezoekadres:

Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij

G.T.M. Adriaansens

Coördinerend

beleidsmedewerker

T 070 340 79 11
M +31(0)6-52842302
F 070 340 78 34
gt.adriaansens@minvws.nl

Kenmerk

185762

Uw brief

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de datum
en het kenmerk van deze
brief.*

Uitkomsten mystery guest-onderzoeken 2017 en 2018

Met mijn brief van vorig jaar, 22 december 2017, heb ik - samen met de VNG - eerder de aandacht van gemeenten gevraagd voor de landelijke toegankelijkheid van de maatschappelijke opvang. Aanleiding vormde het mystery guest-onderzoek naar de landelijke toegankelijkheid van de maatschappelijke opvang dat het Trimbos-instituut in 2017 heeft uitgevoerd. In dat rapport werd geconcludeerd dat 51% van de mystery guests werd toegelaten tot de opvang en de overige 49% niet. In de brief concludeerden de VNG en ik dat de resultaten zorgelijk zijn en dat de landelijke toegankelijkheid van de maatschappelijke opvang onvoldoende is gegarandeerd in een aantal gemeenten. Door onder meer VNG, gemeenten en Rijk zijn daarop verbeteracties ondernomen.

Het mystery guest-onderzoek uitgevoerd in 2018 laat maar een beperkte verbetering zien. In 2017 werd 51% van de mystery guests opgevangen, in 2018 betrof dit 57%. In 2018 werd meer dan de helft van de mystery guests afgewezen op ontbreken van regiobinding. Ofschoon tussen gemeenten is afgesproken dat bij verwijzing naar een andere gemeente er in ieder geval zekerheid moet zijn over een slaapplek voor de cliënt, blijkt er in de praktijk veelal geen sprake te zijn van warme overdracht.

Beleidsregels landelijke toegankelijkheid MO

In het wethoudersoverleg van 5 oktober jl. is geconstateerd dat veel gemeenten beleidsregels hanteren die op gespannen voet staan met de wet, hetgeen waarschijnlijk mede veroorzaakt is door de ongelukkige formulering van de huidige handreiking en model-beleidsregels. Afgesproken is dat de VNG samen met de centrumgemeenten de handreiking en de beleidsregels herschrijft en deze 14 februari 2019 laat vaststellen door de VNG-commissie. De VNG gaat bevorderen dat alle gemeenten de geschreven handreiking en model-beleidsregels overnemen en vaststellen en tot die tijd werken volgens de intentie. Ik roep u, met het oog op een zorgvuldige uitvoering van de wet, graag op de geschreven beleidsregels over te nemen en zorgvuldig te implementeren in beleid en uitvoering.

Verzoek om bestuurlijke reactie

Ik heb in mijn brief van 17 december jl. aan de Tweede Kamer laten weten dat ik, alvorens ik de Kamer een beleidsreactie doe toekomen op het mystery guest-onderzoek 2018, allereerst een bestuurlijke reactie vraag van de betreffende gemeenten. Ik vraag dit aan de gemeenten waar in 2018 twee of meer van de vijf mystery guests geen slaapplek hebben gekregen.

Dat geldt ook voor uw gemeente. Bij de vorige meting in 2017 met mystery guests bleek dat in uw gemeente de meerderheid van de mystery guests de toegang tot de opvang geweigerd werd. Ik heb de toenmalige wethouders, in het kader van het interbestuurlijk toezicht, verzocht om een schriftelijke bestuurlijke reactie en uitgenodigd voor een overleg d.d. 6 juni jl., waar mij is verzekerd dat gemeenten volop bezig zijn met maatregelen om de toegankelijkheid van de daklozenopvang in hun gemeente weer op orde te brengen. Op 5 oktober jl. heb ik in het wethoudersoverleg de problematiek met de aanwezige wethouders besproken. Ik constateer, op basis van het meest recente mystery guest onderzoek, dat deze maatregelen helaas nog altijd niet het gewenste effect hebben gehad.

Ik verzoek u daarom, in het kader van het interbestuurlijk toezicht, om een schriftelijke bestuurlijke reactie op de bevindingen van het mystery guest-onderzoek 2018 met betrekking tot uw gemeente. Ik vraag u mij te informeren

Directie Maatschappelijke
Ondersteuning

Kenmerk
185762

over de wijze waarop u uitvoering geeft aan de landelijke toegankelijkheid van de maatschappelijke opvang binnen het kader van de Wmo 2015. Ik ontvang deze graag uiterlijk 31 januari a.s.. Vervolgens ga ik graag over uw reactie met u en met de betreffende collega-wethouders in gesprek om te komen tot een zorgvuldig hoor- en wederhoor. Ik nodig u hierbij uit voor dit gesprek, op dinsdag 5 maart, van 10.30 – 12.00 uur, bij het Ministerie van VWS te Den Haag. Aankomend voorjaar zal ik de Tweede Kamer berichten over de uitkomsten van de bestuurlijke reacties en het overleg met u.

**Directie Maatschappelijke
Ondersteuning**

Kenmerk
185762

Wij geven u voorts in overweging om deze brief ter kennisname naar uw gemeenteraad te sturen. Het is van belang dat hij er op toeziet dat de landelijke toegankelijkheid van de maatschappelijke opvang en beschermd wonen in uw gemeente wordt gewaarborgd en mensen de ondersteuning ontvangen die zij nodig hebben.

Hoogachtend,

de staatssecretaris van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

Paul Blokhuis